

CINEMA

Richard Widmark i *Dos cabalgan juntos*

Home d'expressió dura i tendra alhora, sovint marcada per un turment interior que només intuïm, capaç de crear personatges complexos i de personalitat conflictiva.

TEXT: PERE CORNELLAS

Richard Widmark

El 1997 moria James Stewart i, ara, als 93 anys, ha mort Richard Widmark. Són els dos actors protagonistes d'una de les pel·lícules que més m'estimo: *Dos cabalgan juntos* (*Two rode together*, 1961), un dels darrers westerns de John Ford. Amb la mort de Widmark, han desaparegut ja els tres grans homes de cinema (Ford ens va deixar l'any 73) que van fer possible aquesta inoblidable història de cinisme, passió i amistat.

Home d'expressió dura i tendra alhora, sovint marcada per un turment interior que només intuïm, capaç de crear personatges complexos i de personalitat conflictiva, Richard Widmark ha interpretat els papers més diversos sota les ordres d'alguns dels grans noms del cinema nord-americà. Els seus personatges transmeten sempre sentiments a flor de pell, tant quan interpreta un criminal sense escrúpols com quan dona vida a homes íntegres i propers. Format a la ràdio i al teatre, la seva filmografia abasta 45 anys de la història del cinema americà i de la d'aquell Hollywood desaparegut ja fa tants anys.

Cartell de la pel·lícula *El Alamo*.

El sàdic assassí que llança per una escala una vella invàlida a *El beso de la muerte* (1947), de Henry Hathaway –la seva primera aparició a la pantalla– o el psicòpata racista d'*Un rayo de luz* (1950), de Josep L. Mankiewicz. El militar del cos sanitari que persegueix desesperadament un assassí a *Pánico en las calles* (1950), d'Elia Kazan, o el fiscal militar d'*El juicio de Nüremberg / Vencedores o vencidos* (1961), d'Stanley Kramer. El doctor McIver de *The cobwed* (1955), de Vincente Minnelli. L'home de l'Oest d'*El jardín del diablo* (1954), *Lanza rota* (1954), d'Edward Dmytryk, *Desafío en la ciudad muerta* (1958), de John Sturges, *El Álamo* (1960), de John Wayne, o *El gran combate* (1964), de John Ford. El policia de *Brigada homicida* (1968), de Donald Siegel, amb tant d'èxit que va derivar en la sèrie *Madigan*, que va protagonitzar ell mateix. O la seva aparició en el thriller polític *Alerta: misiles* (1977), de Robert Aldrich. Widmark va interpretar més d'una cinquantena de pel·lícules. Aquesta, doncs, n'és només una mostra reduïda.

>

Cartell del film *Dos cabalgan juntos*.Cartell del film *El beso de la muerte*.

Lauren Bacall serà sempre la inoblidable Marie Browning de *Tener o no tener* (1944), de Howard Hawks. Frank Sinatra, l'escriptor fracassat de *Como un torrente* (1958), de Vincente Minnelli. Kim Novak, la Madeleine/Judy de *Vertigo* (1958), d'Alfred Hitchcock. Jean-Pierre Leaud, el nen que busca el mar de *Les quatre cents coups* (1959), de François Truffaut. I Anthony Perkins, el Norman Bates de *Psicosis* (1960), també de Hitchcock. Per a cada un de nosaltres, els actors i les actrius ens recorden un personatge en concret, és aquell amb qui els identifiquem sempre, de manera gairebé inconscient. Per a mi, Richard Widmark és el tinent Jim Gary de *Dos cabalgan juntos*: l'amic del *sheriff* de Tascosa, el cínic i prejubilat Guthrie McCabe (James Stewart), que tornarà a la vida activa –ell, que fa de *sheriff* assegut al porxo, mirant com passen els dies– només perquè Jim Gary li ho demana. La seva missió: alliberar els nois i noies blancs que els comanxes es van endur fa molt de temps. Al final, quan tornen, només en porten un, convertit ja en una mena de bèstia salvatge, a qui penjaran els qui suposadament l'havien d'acollir, en la seqüència més espaordidora del film.

Stewart i Widmark concentren alguns dels moments estel·lars del film: l'encaixada de mans amb què es saluden a Tascosa quan Jim va a buscar Guthrie per parlar-li de la missió gairebé suïcida que li ha de demanar; la conversa dels dos amics a la vora del riu, un pla mitjà de quatre minuts i dos plans de conjunt que l'obren i la tanquen –una sola presa i la càmera immòbil–, que ens mostren totes les reaccions i els gestos dels personatges i que ens ho ensenyen tot sobre la seva amistat; la seqüència del ball, quan Jim i la seva noia són els únics que tracten Elena (Linda Cristal), que ha viscut temps i temps amb els comanxes, amb respecte i naturalitat, o el comiat de Guthrie, que desitja un exèrcit que sap que no existeix: “Jim, no te'n vagis de l'exèrcit, et necessita”.

Widmark és també protagonista de dues més de les seqüències de referència de la pel·lícula: la conversa de Jim i Marty (Shirley Jones) arran del rierol - també plans mitjans donats en pla/contraplà, emmarcats igualment entre dos plans de conjunt-, que ens informa de les primeres coses que ell sap d'ella, i el moment del linxament final, amb les notes de la capsa de música que delaten que l'indi que estan penjant és potser el germà de Marty.

Richard Widmark forma part d'una concepció de la interpretació cinematogràfica, i del cinema en general, que és en vies d'extinció. Els qui, potser massa nostàlgics, continuem somiant-t'hi, sabem que les seves pel·lícules, a vegades gràcies només a l'evocació del record, ens continuaran acompanyant sempre.

RESTAURANT
cuina de mercat

Pintor Borrassà, 43-47 • 08205 SABADELL
Tels. 93 727 70 42 - 93 726 27 91

**FINQUES
CARNER**

Agent de la propietat Immobiliària

Sant Antoni M^o Claret, 18 - SABADELL
Tels. 93 725 47 66 - 93 725 49 76

J. CODINA ADMINISTRADOR
DE FINQUES

www.admcodina.com

Concepció, 25, 1er - Sabadell
Tels: 93 726 03 45 - 93 727 33 01